

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

KORZYŚCI WDRAŻANIA EMAS W URZĘDZIE NA PRZYKŁADZIE MINISTERSTWA ŚRODOWISKA

dr inż. Agnieszka Tomaszewska
Z-ca pełnomocnika ds. zarządzania
środowiskowego
Departament Ochrony Powietrza
Warszawa, 24.05.2016.

Wstęp

Ministerstwo Środowiska (MŚ) poprzez współtworzenie polityki państwa, troszczy się o środowisko w Polsce i na świecie. Propagujemy rozwiązania, które jednocześnie pozwalają na poszanowanie przyrody i potrzeb ludzkich, obecnie i w przyszłości.

MŚ prowadzi politykę rozwoju EMAS w Polsce we współpracy z GDOŚ oraz organami UE.

Dlatego chcąc być dobrym wzorem dla innych, podjęto decyzję o formalnym wdrożeniu systemu zarządzania środowiskowego.

Wstęp

W tym celu: opracowano i poprawiono procedury, stworzono dokumenty systemowe, przeprowadzono audyty wewnętrzne, oceniono zgodność z wymaganiami prawnymi, wykonano przegląd zarządzania, opracowano deklarację środowiskową i materiały edukacyjne/poradniki dla pracowników MŚ, zidentyfikowano aspekty środowiskowe, zorganizowano szereg spotkań informacyjnych, wybrano i przeszkolono członków Zespołu EKO i audytorów środowiskowych MŚ.

Wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego w MŚ wymagało dużego nakładu pracy i zaangażowania nie tylko ze strony konsultantów i pełnomocnika, ale również wszystkich pracowników. Wzrost wiedzy i umiejętności pracowników oraz ich zaangażowanie było i jest kluczowym elementem właściwego funkcjonowania systemu w organizacji.

Wskazówki

- Określenie harmonogramu prac i wydłużenie go o 50%,
- Sprawdzenie funkcjonującego, nieformalnego systemu zarządzania środowiskowego,
- Zweryfikowanie poziomu świadomości ekologicznej pracowników,
- Skorzystanie z doświadczenia innych (np. znających specyfikę administracji publicznej),
- Wykorzystanie istniejących, dobrych praktyk,
- Przemyślany wybór pełnomocnika i konsultantów.

Oszczędności

Porównując dane za rok 2009 oraz za rok 2011, ministerstwo zużyło:

- 50 918 m³ gazu ziemnego mniej
(ok. 81 000 PLN oszczędności)
- 4 114 l benzyny mniej
(ok. 20 000 PLN oszczędności)
- 800 m³ wody mniej
(ok. 6 100 PLN oszczędności)
- 115,37 MWh mniej (2010 - 2011)
(ok. 67 000 PLN oszczędności)
- 97,7 m³ odpadów komunalnych mniej
(ok. 1 330 PLN oszczędności)
- 1,38 t makulatury mniej
(ok. 100 PLN oszczędności)
- 193 000 A4 arkuszy papieru mniej (2010 - 2011)
(ok. 6 000 PLN oszczędności).

Dobre praktyki

- Procedury zamówień publicznych (wzrost zielonych zamówień o 28%),
- Umowy z wykonawcami (zapoznanie się i zastosowanie Polityki Środowiskowej, zobowiązania do zagospodarowania odpadów),
- Wymagania dotyczące certyfikatów i standardów (wymogi energetyczne),
- Dostawy poza godzinami szczytu, w pojemnikach wielokrotnego użytku,
- Dostawa środków czystości,
- Energooszczędne oświetlenie,
- Wynajem samochodów,

Dobre praktyki

- Właściwie dobrana lokalizacja spotkań,
- Naczynia biodegradowalne lub wielokrotnego użytku,
- Zbiorcze i duże opakowania,
- Posiłki zrobione z lokalnych i sezonowych produktów,
- Pojemniki do segregacji odpadów,
- Materiały promocyjne z ekologicznych tworzyw i produktów, z uwzględnieniem ich funkcjonalności i trwałości,
- Papier ekologiczny (w 100% pochodzący z recyklingu),
- Centralny wydruk, druk dwustronny,
- Elektroniczny obieg dokumentów.

Zielone zamówienia w postępowaniach MŚ 2015

Rodzaj postępowania	Liczba postępowań (I półrocze)	Liczba postępowań zawierających zielone zamówienia (I półrocze)	% zielonych zamówień (I półrocze)	Liczba postępowań (II półrocze)	Liczba postępowań zawierających zielone zamówienia (II półrocze)	% zielonych zamówień (II półrocze)
Przetarg nieograniczony/ wolna ręka	13	11	84,60%	15	5	33,33%
Postępowania poniżej 30 tys. euro ale powyżej 5 tys. zł	68	22	17,60%	137	38	27,74
łącznie	158	33	20,88%	152	43	28,29

Dobre praktyki

- Ministerstwo Środowiska znalazło się w gronie instytucji objętych ogólnopolskim monitoringiem stosowania zrównoważonych zamówień publicznych
- Więcej informacji znajduje się na stronie www.monitoringzpz.pl

Działania EMAS w obszarze edukacji

Dobrze ugruntowana wiedza kształtuje postawy, które z kolei przekładają się na działania każdego z nas.

Zwiększanie wiedzy, podnoszenie świadomości ekologicznej oraz wzmacnianie prośrodowiskowych zachowań w społeczeństwie jest celem Ministerstwa Środowiska.

Cel ten jest realizowany poprzez różnorodne działania edukacyjne kierowane zarówno do pracowników MŚ, jak i do ogółu społeczeństwa.

Akcje edukacyjne skierowane do pracowników MŚ

- Konkurs w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu,
- Newsletter,
- Konkurs dla pracowników MŚ - CO₂.

Współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi

- Godzina dla ziemi,
- Dzień ziemi.

Akcje i kampanie edukacyjne skierowane do społeczeństwa

- Kampania cross-mediowa nt. ochrony powietrza,
- Reemisja spotów nt. segregacji śmieci,
- Reemisja spotów nt. oszczędzania energii elektrycznej,

Akcje i kampanie edukacyjne skierowane do społeczeństwa oraz wydarzenia

- Reemisja spotów nt. ciepła,
- Programy Edukacyjne „Natura rzeczy”,
- Debata „Fundusze z nowej perspektywy budżetowej na rzecz środowiska w Polsce”,
- Dzień Dziecka

Wydarzenia

- Międzynarodowe i krajowe konferencje,
- Stoisko Środowisko dla edukacji - edukacja dla środowiska,
- Szkolenia dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów funduszy norweskich i Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- Udział w krajowych i międzynarodowych Targach,
- Wystawy

Konkursy i ekolekcje

KONKURS MINISTRA ŚRODOWISKA
ZIELONE MIASTA
W STRONĘ PRZYSZŁOŚCI!

Podsumowanie

Największa korzyść/korzyści ?

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

www.mos.gov.pl

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

dr inż. Agnieszka Tomaszewska
Z-ca pełnomocnika ds.
zarządzania środowiskowego
Departament Ochrony Powietrza
Warszawa, 24.05.2016.